

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

โครงการวิจัยเชิงบูรณาการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่างนั้น ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ที่ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Study) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อสร้างตัวชี้วัดชุมชนพอเพียง รวมทั้งสำรวจบริบทชุมชนพอเพียงและการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง 2) เพื่อศึกษากระบวนการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ และผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง และ3)เพื่อศึกษาการบูรณาการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง โดยใช้ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นลักษณะการวิจัยเอกสาร (Documentary Study) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 ส่วนที่ 1 สร้างตัวชี้วัดชุมชนพอเพียง รวมทั้งสำรวจบริบทชุมชนพอเพียงและการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง โดยศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานการวิจัย และเอกสาร วรรณกรรมต่างๆ บทความวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ เพื่อรวบรวมและสังเคราะห์ตัวชี้วัดชุมชนพอเพียงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน/ชุมชน และผลผลิตที่ได้ คือ ตัวชี้วัดชุมชนพอเพียงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้ข้อมูลบริบทชุมชนพอเพียงและการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชุมชนพอเพียง

1.2 ส่วนที่ 2 ศึกษากระบวนการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการศึกษาภาคสนาม โดยจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กับชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในมิติเศรษฐกิจ และมิติสังคม จำนวน 9 ชุมชน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ (KM) และผลผลิตที่ได้ คือ ทราบชุมชนพอเพียงต้นแบบในมิติสังคมและ

มิติเศรษฐกิจเกี่ยวกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของชุมชนพอเพียงและได้ชุดความรู้กระบวนการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของชุมชนพอเพียงต้นแบบในมิติสังคม และเศรษฐกิจ

1.3 ส่วนที่ 3 ศึกษาการบูรณาการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง โดยใช้ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง โดยดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Participatory Action Research: PAR) โดยการจัดการความรู้ (KM) กับชุมชนพอเพียง จำนวน 6 ชุมชน ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยวิธีการชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (Community of Practice: COP) โดยการสัมมนากลุ่ม(Focus Group) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง เพื่อให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและติดตามผลการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงเชิงการบูรณาการ ด้วยวิธีการชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (Community of Practice: COP) โดยการเข้าไปสังเกต เพื่อศึกษารูปแบบการบูรณาการการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของชุมชนพอเพียง หลังจากนั้นดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียง ไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงเชิงการบูรณาการ อีกครั้งเพื่อศึกษาผลการปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงเชิงการบูรณาการ และผลผลิตที่ได้ คือ ได้เครือข่ายชุมชนต้นแบบที่นำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในลักษณะเชิงบูรณาการและได้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้จากเครือข่ายชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในลักษณะเชิงบูรณาการ นอกจากนี้ ได้ชุดความรู้เชิงบูรณาการจากเครือข่ายชุมชนต้นแบบที่นำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติที่บูรณาการทั้ง 2 มิติ

2. กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลจากชุมชนพอเพียงที่ปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นตัวแทนแต่ละจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ แบ่งตามโครงการย่อย ดังนี้

2.1 โครงการวิจัยสำรวจการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในรูปแบบชุมชนพอเพียง : กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18 หมู่บ้าน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด ได้แก่ อุดรดิตต์ เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร พิชณุโลก พิษณุ นครสวรรค์ และอุทัยธานี ซึ่งในการคัดเลือกชุมชนพอเพียงนั้น โดยใช้ฐานข้อมูลจากกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ที่เคยดำเนินการสำรวจชุมชนพอเพียง นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยพิจารณาเลือกพื้นที่

เพื่อศึกษาเฉพาะกรณี (Case study) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกหมู่บ้าน/ชุมชน พอเพียงที่เป็นต้นแบบ โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นตัวแทนแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 2 หมู่บ้าน ซึ่งมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3-1 แสดงกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ จำนวน 18 หมู่บ้าน ในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือ

ตอนล่าง

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	ดอนม่วง	หมู่ 10	วังทอง	วังทอง	พิษณุโลก
2	เขาไร่ราชา	หมู่ 6	ท่างาม	วัดโบสถ์	พิษณุโลก
3	หนองกระทุ่ม	หมู่ 7	หัวถนน	คลองขลุง	กำแพงเพชร
4	หนองปลาไหล	หมู่ 11	คลองน้ำไหล	คลองลาน	กำแพงเพชร
5	ห้วยมawangค์	หมู่ 9	มหาวัน	แม่สอด	ตาก
6	พะวอ	หมู่ 1	พะวอ	แม่สอด	ตาก
7	เวพูนัน	หมู่ 8	วังบ่อ	หนองบัว	นครสวรรค์
8	บ้านท่าจันทร์	หมู่ 3	บ้านแดน	บรรพตพิสัย	นครสวรรค์
9	สระยายชี	หมู่ 5	เนินปอ	สามง่าม	พิจิตร
10	วังตะกู	หมู่ 3	วังตะกู	บางมูลนาก	พิจิตร
11	ภูผักไช้	หมู่ 7	หินห้า	หล่มเก่า	เพชรบูรณ์
12	หนองแม่นา	หมู่ 6	หนองแม่นาง	เขาค้อ	เพชรบูรณ์
13	ดงสระแก้ว	หมู่ 4	ไผ่ล้อม	ลับแล	อุตรดิตถ์
14	หาดสระแดง	หมู่ 2	หาดสระแดง	ตรอน	อุตรดิตถ์
15	ผาทัง	หมู่ 2	ห้วยแห้ง	บ้านไร่	อุทัยธานี
16	โคกหม้อ	หมู่ 2	โคกหม้อ	ทัพทัน	อุทัยธานี
17	กรงทอง	หมู่ 5	คลองกระจง	สวรรคโลก	สุโขทัย
18	ดอนสัก	หมู่ 3	ไกรกลาง	กงไกรลาส	สุโขทัย

2.2 โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การนำเสนอธุรกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง : กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 หมู่บ้าน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร พิชณุโลก พิษณุโลก นครสวรรค์ และอุทัยธานี โดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นเป็นเกณฑ์คัดเลือกชุมชนพอเพียงที่แยกตามมิติที่ศึกษานอกจากนี้ คณะผู้วิจัยพิจารณาเลือกพื้นที่เพื่อศึกษาเฉพาะกรณี (Case study) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนพอเพียงที่เป็นต้นแบบ โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นตัวแทนแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 1 หมู่บ้าน ซึ่งมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3-2 แสดงกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ จำนวน 9 หมู่บ้าน ในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	ดอนม่วง	หมู่ 10	วังทอง	วังทอง	พิษณุโลก
2	หนองกระทุ่ม	หมู่ 7	หัวถนน	คลองขลุง	กำแพงเพชร
3	ห้วยมawangศ์	หมู่ 9	มหาวัน	แม่สอด	ตาก
4	เวฬุวัน	หมู่ 8	วังบ่อ	หนองบัว	นครสวรรค์
5	สระยายชี	หมู่ 5	เนินปอ	สามง่าม	พิษณุโลก
6	หนองแม่นา	หมู่ 6	หนองแม่นาง	เขาค้อ	เพชรบูรณ์
7	ดงสระแก้ว	หมู่ 4	ไผ่ล้อม	ลับแล	อุตรดิตถ์
8	โคกหม้อ	หมู่ 2	โคกหม้อ	ทัพทัน	อุทัยธานี
9	กรงทอง	หมู่ 5	คลองกระเจง	สวรรคโลก	สุโขทัย

2.3 โครงการวิจัยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอธุรกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงโดยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ : กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 หมู่บ้าน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร พิชณุโลก พิษณุโลก นครสวรรค์ และอุทัยธานี โดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นเป็นเกณฑ์คัดเลือกชุมชนพอเพียงที่แยกตามมิติที่ศึกษา นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยพิจารณาเลือกพื้นที่เพื่อศึกษาเฉพาะกรณี (Case study) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก

หมู่บ้าน/ชุมชนพอเพียงที่เป็นต้นแบบ โดยคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นตัวแทนในเขตภาคเหนือ
ตอนล่าง 9 จังหวัด ซึ่งมีรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

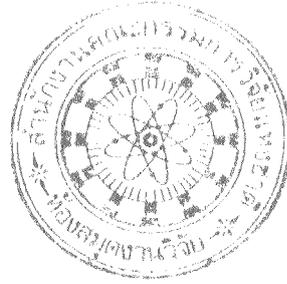
ตารางที่ 3-3 แสดงกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ จำนวน 6 หมู่บ้าน ในเขต 9 จังหวัดภาคเหนือ
ตอนล่าง

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	ดอนม่วง	หมู่ 10	วังทอง	วังทอง	พิษณุโลก
2	หนองกระทุ่ม	หมู่ 7	หัวถนน	คลองขลุง	กำแพงเพชร
3	เวพูน	หมู่ 8	วังบ่อ	หนองบัว	นครสวรรค์
4	สระยายชี	หมู่ 5	เนินปอ	สามง่าม	พิจิตร
5	หนองแม่นา	หมู่ 6	หนองแม่นาง	เขาค้อ	เพชรบูรณ์
6	กรงทอง	หมู่ 5	คลองกระจง	สวรรคโลก	สุโขทัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 3.1 แบบสัมภาษณ์
- 3.2 แบบสำรวจชุมชน
- 3.3 แบบสังเกต

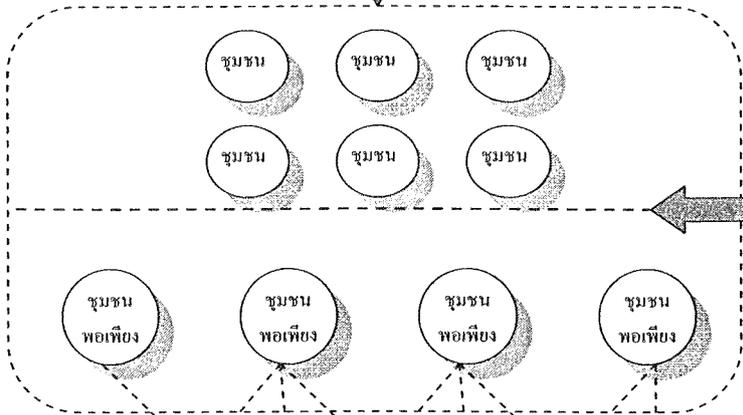
4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนการพัฒนา

โครงการที่ 1 สำรวจชุมชน และ
สร้างตัวชี้วัดชุมชนพอเพียง

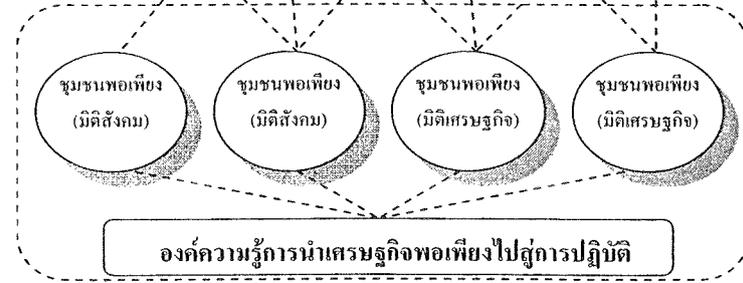
การเรียนรู้ชุมชน

สร้างตัวชี้วัด
ชุมชนพอเพียง

โครงการที่ 2 นำหลัก
เศรษฐกิจพอเพียงสู่การ
ปฏิบัติของเครือข่าย
ชุมชนพอเพียง โดยการ
จัดการความรู้ (KM)

สร้างองค์ความรู้

โครงการที่ 3 นำหลักเศรษฐกิจ
พอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติ
ของเครือข่ายชุมชนพอเพียง
ชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้
(COP)

แลกเปลี่ยนเรียนรู้
การบูรณาการองค์ความรู้
และการถ่ายทอดองค์ความรู้

5. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้

5.1 แหล่งทุติยภูมิ ได้แก่ บทความ เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่กับหมู่บ้าน/ชุมชนพอเพียง และการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รายงานผลการดำเนินงานของหมู่บ้าน/ชุมชนพอเพียงต้นแบบ บทวิเคราะห์กรณีศึกษาหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น

5.2 แหล่งปฐมภูมิ ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชน องค์กร กลุ่ม ตัวแทนจากภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือบุคคลที่เป็นผู้นำที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

6.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการทบทวนบทความ/เอกสารวิชาการเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหนังสือ/ตำราที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวชี้วัดเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) กับชุมชนพอเพียงเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

6.2 ติดต่อประสานงานกับชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อนัดหมายกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายในการลงพื้นที่ภาคสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.3 ดำเนินการสนทนากับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนตามประเด็นที่ศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ลักษณะของชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 18 หมู่บ้าน จังหวัดละ 2 หมู่บ้าน

6.4 ประสานงานติดต่อกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายชุมชนพอเพียงในการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการกับชุมชนพอเพียง

6.5 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการกับชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ (KM)

6.6 สรุปถอดบทเรียนจากการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการกับชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติกับการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติ เพื่อศึกษากระบวนการ/ขั้นตอนการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ

6.7 ประสานงานติดต่อกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายชุมชนพอเพียงในการจัดสัมมนากระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติโดยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (COP)

6.8 จัดสัมมนาด้วยวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติโดยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (COP) โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ (KM)

6.9 สรุปถอดบทเรียนจากการจัดสัมมนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติโดยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (COP)

6.10 ลงพื้นที่ติดตามผลการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงเชิงการบูรณาการ ด้วยวิธีการชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (Community of Practice: COP) โดยการเข้าไปสังเกต เพื่อศึกษารูปแบบการบูรณาการการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของชุมชนพอเพียง

6.11 จัดสัมมนาในลักษณะของการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงเชิงการบูรณาการ

6.12 สรุปถอดบทเรียนจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงเชิงการบูรณาการ เพื่อศึกษารูปแบบการบูรณาการการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง

7. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 คือ ทบทวนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ตัวชี้วัดชุมชนพอเพียงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ (Logical Analysis) ในการเชื่อมโยงกับตามประเด็นที่ศึกษา เพื่อสร้างเป็นข้ออุปนัย โดยสังเคราะห์ตัวชี้วัดชุมชนพอเพียง ซึ่งคณะผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบจากการสังเคราะห์ตัวชี้วัดชุมชนพอเพียงนำมาสำรวจชุมชนที่นำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่างจากภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการเชื่อมโยงกับตามประเด็นที่ศึกษา และศึกษาแนวทางการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่างจากภาคสนาม นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ (Logical Analysis) ในการเชื่อมโยงกับตามประเด็นที่ศึกษา เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้จากหมู่บ้าน/ชุมชน (Synthesis) ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ และนำเสนอเนื้อหาบรรยายเชิงเปรียบเทียบ

ส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 เป็นการสังเคราะห์กระบวนการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติจากภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการเชื่อมโยงกับตามประเด็นที่ศึกษา เพื่อสร้างชุดความรู้กระบวนการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ และผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง และศึกษาแนวทางการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ : กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง จากภาคสนาม นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักตรรกะวิเคราะห์ (Logical Analysis) ในการเชื่อมโยงกับตามประเด็นที่ศึกษา เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้จากหมู่บ้าน/ชุมชน (Synthesis) ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆและนำเสนอเนื้อหาบรรยายเชิงเปรียบเทียบ

และในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติจากภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการเชื่อมโยงกับตามประเด็นที่ศึกษา โดยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (COP) กับพื้นที่ทั้ง 6 ชุมชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยการเข้าไปศึกษาในพื้นที่ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้รับ ไปปรับประยุกต์ในพื้นที่ของหมู่บ้าน/ชุมชนเอง และเป็นการสังเคราะห์ถอดบทเรียนการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ และผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติ โดยชุมชนปฏิบัติการด้านการเรียนรู้ (COP) กับพื้นที่ทั้ง 6 ชุมชน จากภาคสนาม และนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) หลังจากได้มีการศึกษาฐานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแล้ว ได้นำองค์ความรู้มาปรับประยุกต์ใช้ในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งพิจารณาหรือสังเกตจากการดำเนินกิจกรรม/ผลจากการนำองค์ความรู้ที่ได้ได้มาพัฒนาหรือต่อยอดในหมู่บ้าน/ชุมชนและนำเสนอเนื้อหาบรรยายเชิงเปรียบเทียบ

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างเป็นระบบ และมีแบบแผนที่ชัดเจน คณะผู้วิจัยจึงได้ออกแบบวิธีการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3-4 แสดงวิธีการวิจัย

กิจกรรมหลัก	วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์/นำเสนอ
1. เพื่อสร้างตัวชี้วัดชุมชนพอเพียง รวมทั้งสำรวจ บริบทชุมชนพอเพียงและการนำเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง	1.1 ศึกษาทบทวน และสังเคราะห์ ตัวชี้วัดชุมชน พอเพียงตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	เอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร เกี่ยวกับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ เป็นข้อมูลพื้นฐานใน การวิเคราะห์และ สังเคราะห์ตัวชี้วัด เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ เป็นกรอบ/แนวคิดใน การคัดเลือกชุมชน พอเพียงเขตภาคเหนือ ตอนล่างที่เน้นการนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) ไป ประยุกต์ใช้และรายงาน การวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัด	แบบ บันทึก ข้อมูลจาก เอกสาร	ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากเอกสารที่ เกี่ยวข้อง	ดำเนินการเก็บ รวบรวมจากเอกสาร และนำมาวิเคราะห์เชิง พรรณนา ซึ่งคำนึงถึง ความสอดคล้องและ ความเป็นไปได้ใน การสร้างข้อมูลนำ เสนอผลการ วิเคราะห์ในลักษณะ ของการพรรณนาและ อธิบายประกอบด้วย ภาพหรือตาราง

ตารางที่ 3-4 แสดงวิธีการวิจัย (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์/นำเสนอ
1. เพื่อสร้างตัวชี้วัดชุมชนพอเพียง รวมทั้งสำรวจบริบทชุมชนพอเพียงและให้นำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง	1.2 สำรวจชุมชนที่นำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง	ชุมชนพอเพียงทั้ง 18 ชุมชน	แบบสัมภาษณ์	ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ชุมชนและผู้มีบทบาททางสังคม	ดำเนินการเก็บรวบรวมในภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความสอดคล้องและความเป็นไปได้ในการสร้างข้ออุปนัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะของการพรรณนาและอธิบายประกอบด้วยภาพหรือตารางเชิงเปรียบเทียบ
การปฏิบัติในชุมชนพอเพียง: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง(ต่อ)	1.3 ศึกษาแนวทางการนำเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติชุมชนพอเพียงในมิติต่างๆ: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง	ชุมชนพอเพียงทั้ง 18 ชุมชน	แบบสัมภาษณ์	ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ชุมชนและผู้มีบทบาททางสังคม	ดำเนินการเก็บรวบรวมในภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความสอดคล้องและความเป็นไปได้ในการสร้างข้ออุปนัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะของการพรรณนาและอธิบายประกอบด้วยภาพหรือตารางเชิงเปรียบเทียบ

ตารางที่ 3-4 แสดงวิธีการวิจัย (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์/นำเสนอ
2. เพื่อศึกษากระบวนการ การนำเศรษฐกิจพอเพียง ไปปฏิบัติและผลปฏิบัติ ของเครือข่ายชุมชน พอเพียง: กรณีศึกษา ภาคเหนือตอนล่าง	2.1 ศึกษากระบวนการ การ นำเศรษฐกิจพอเพียงไป ปฏิบัติและผลปฏิบัติของ เครือข่ายชุมชนพอเพียงใน แต่ละมิติ	ชุมชนพอเพียงทั้ง 9 ชุมชน	1. ประเด็นที่ ศึกษา 2. แบบ บันทึก	ดำเนินการจัดสัมมนาเชิง ปฏิบัติการ (Action Research) กับชุมชน พอเพียงในแต่ละมิติกับ การนำเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติของเครือข่าย ชุมชนพอเพียงในมิติ เศรษฐกิจ และมิติสังคม เขตภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้กระบวนการ จัดการเรียนรู้ (KM) ด้วย วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	ดำเนินการเก็บรวบรวมใน ภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิง พรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความ สอดคล้องและความเป็นไปได้ใน การสร้างข้อมูล จะนำเสนอผล การวิเคราะห์ในลักษณะของการ พรรณนาและอธิบาย ประกอบด้วยภาพหรือตารางเชิง เปรียบเทียบ

ตารางที่ 3-4 แสดงวิธีการวิจัย (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์นำเสนอ
	2.2 ถ่ายทอดกระบวนการ การนำเศรษฐกิจพอเพียงไป ปฏิบัติ และผลปฏิบัติของ เครือข่ายชุมชนพอเพียงใน แต่ละมิติ	ชุมชนพอเพียงทั้ง 9 ชุมชน	1.ประเด็นที่ ศึกษา 2. แบบ บันทึก 3. ตีอรรถ ทัศน์	ดำเนินการจัดสัมมนาใน ลักษณะของการสนทนา กลุ่ม (Focus Group) การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การ ปฏิบัติของเครือข่าย ชุมชนพอเพียง	ดำเนินการเก็บรวบรวมใน ภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิง พรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความ สอดคล้องและความเป็นไปได้ใน การสร้างข้ออุปนัย จะนำเสนอผล การวิเคราะห์ในลักษณะของการ พรรณนาและอธิบายประกอบด้วย ภาพหรือตารางเชิงเปรียบเทียบ
3. เพื่อศึกษาการบูรณาการ การนำเศรษฐกิจพอเพียง ไปปฏิบัติและผลปฏิบัติ ของเครือข่ายชุมชน พอเพียง โดยใช้ชุมชน ปฏิบัติการเรียนรู้: กรณีศึกษาภาคเหนือ ตอนล่าง	3.1 ศึกษากระบวนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำ หลักเศรษฐกิจพอเพียงไป ปฏิบัติและผลปฏิบัติของ เครือข่ายชุมชนพอเพียงใน แต่ละมิติ โดยชุมชนปฏิบัติ การดำเนินการเรียนรู้(COP)	ชุมชนพอเพียงทั้ง 6 ชุมชน	1.ประเด็นที่ ศึกษา 2. แบบ บันทึก 3. แบบ สังเกต	1.ดำเนินการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ร่วม โดยการจัดการ ความรู้ (KM) กับชุมชน พอเพียง 6 ชุมชน ได้เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน โดยวิธีการชุมชน ปฏิบัติการด้านการเรียนรู้	ดำเนินการเก็บรวบรวมใน ภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิง พรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความ สอดคล้องและความเป็นไปได้ใน การสร้างข้ออุปนัย จะนำเสนอผล การวิเคราะห์ในลักษณะของการ พรรณนาและอธิบายประกอบด้วย ภาพหรือตารางเชิงเปรียบเทียบ

ตารางที่ 3-4 แสดงวิธีการวิจัย (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์/นำเสนอ
3. เพื่อศึกษาการบูรณาการการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง โดยใช้ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง (ต่อ)	3.1 ศึกษากระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติ โดยชุมชนปฏิบัติ การดำเนินการเรียนรู้(COP)	ชุมชนพอเพียงทั้ง 6 ชุมชน	1. ประเด็นที่ศึกษา 2. แบบบันทึก 3. แบบสังเกต	2. ติดตามผลการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง เชิงการบูรณาการ ด้วยวิธีการชุมชนปฏิบัติการ ด้านการเรียนรู้ โดยการเข้าไปสังเกตเพื่อศึกษารูปแบบการบูรณาการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของชุมชนพอเพียง	ดำเนินการเก็บรวบรวมในภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความสอดคล้องและความเป็นไปได้ในการสร้างข้ออุปนัย จะนำเสนอผล การวิเคราะห์ในลักษณะของการพรรณนาและอธิบายประกอบด้วยภาพหรือตารางเชิงเปรียบเทียบ

ตารางที่ 3-4 แสดงวิธีการวิจัย (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์/นำเสนอ
3. เพื่อศึกษาการบูรณาการการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง โดยใช้ชุมชนปฏิบัติการเรียนรู้: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนล่าง (ต่อ)	3.2 ถอดบทเรียนการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ และผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียงในแต่ละมิติ โดยชุมชนปฏิบัติ การดำเนินการเรียนรู้(COP)	ชุมชนพอเพียงทั้ง 6 ชุมชน	1.ประเด็นที่ศึกษา 2.แบบบันทึก 3.แบบสังเกต	ดำเนินการจัดสัมมนาในลักษณะของการสนทนา กลุ่ม (Focus Group) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติและผลปฏิบัติของเครือข่ายชุมชนพอเพียง เชิงการบูรณาการ	ดำเนินการเก็บรวบรวมในภาคสนามและนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งคำนึงถึงความสอดคล้องและความเป็นไปได้ในการสร้างข้อมูล จะนำเสนอผล การวิเคราะห์ในลักษณะของการพรรณนาและอธิบายประกอบด้วยภาพหรือตารางเชิงเปรียบเทียบ